

Samefolkets dag

Arbeid med sidene

side 38–39

Lesing

Bruk Saltos lesemetodikk i arbeidet med lesetekstene.

- Trinn 1 og 2 gjøres først med alle tekstene i hel gruppe.
- Trinn 3 og 4 gjøres enten i hel gruppe eller i nivådifferensierte grupper.

Les mer om Saltos lesemetodikk på insiden av omslaget bakerst i boka. Du finner den også i «Generell del», som ligger i Ressursbanken.

Trinn 1: Se på illustrasjonene og les overskriften sammen.

- Hva forteller illustrasjonen?
- Hva forteller overskriften?
- Hvilken dato er merket av på Ixis kalender? Hva er spesielt med denne dagen, tror du?
- Hva tror du teksten kommer til å handle om?

Les og snakk om ordene nederst på side 38. Still gjerne spørsmål som åpner for undring og refleksjon.

Februar: Den andre (og korteste) måneden i året. Navnet betyr *rensingsmåneden*, og dette kommer sannsynligvis av å faste. Hvilke andre måneder kjenner du navnet på?

Feire: Å holde fest for noe man er glad for, for eksempel at noen fyller år eller at vi lever i et fritt land.

Reinsdyr: Gråbrunt dyr i hjortefamilien. Har stort gevir. Lever i flokker. Spiser gress, blader og lav. Reindrift er en viktig del av samisk kultur.

Trinn 2: Les alle tekstene høyt for elevene. Les sakte og tydelig. Snakk om tekstene underveis, og still spørsmål for å oppklare tekstens innhold og gi rom for innspill og kommentarer:

- Hva betyr besøk?
- Hvem er Vera, tror du?
- Hvordan tror du Ixi skal reise?
- Hvorfor vil Ixi besøke Vera, tror du?
- Hva tror du Ixi pakker i sekken?

Samefolkets dag

- ★ besøk
Vera
ut på tur
Ixi vil på besøk.
Ixi vil besøke Vera.

- ☾ Ixi pakker sekken sin.
Ixi pakker klær og sko.
Hun pakker et flagg.
Hun pakker et samisk flagg.
Ixi skal ut og fly.

38

Snakk om: februar feire reinsdyr

- Hva skal hun med flagget, tror du?
- Hvordan tror du Ixi har tenkt å fly?
- Hva betyr «nasjonaldag»?
- Hva betyr «samefolket»?
- Hvor ligger Kautokeino?
- Hvorfor er Ixi spent på hvordan bidos smaker, tror du?
- Hvordan tror du det kjennes å fly på et kosterkaft?

Oppsummer tekstens innhold i fellesskap.

★ Vi øver på

- å gjenkjenne v-lyden i ord
- å gjenkjenne bokstaven V – v
- å trekke bokstavlyder sammen til ord
- å gjenkjenne stavelsen be

Trinn 3: Les teksten sammen med elevene flere ganger. La elevene finne bokstaven v i teksten. Les ordene sammen, og snakk om hvor i ordet v-lyden er. Skriv ordet

besøke på tavla med ring rundt be. Hvilke andre ord begynner på be-? Skriv ordene på tavla under hverandre. Dekk over siste del av ordet (minus be). Les be i kor, og la elevene gjette hva du gjemmer, før dere leser resten av ordet sammen. Gjenta med alle ordene.

Trinn 4: La elevene øve på automatisering av ★-teksten. Les teksten i kor linje for linje. Pek på ordene mens du leser. Legg vekt på å uttale de ikke-lydrette ordene riktig og å uttale konsonantforbindelser og endelser fullstendig. Hvilke ord er vanskelige å lese? Hvorfor?

Leseoppdrag: Les teksten tre ganger. Øv på å lese teksten så nøyaktig som mulig. Pek på hvert ord mens du leser.

- ☀ I morgen er det 6. februar.
Det er nasjonaldagen til samene.
Dagen blir kalt Samefolkets dag.
Ixi skal være med på feiringen.
Hun skal besøke Vera i Kautokeino.
Vera har fortalt at de spiser bidos.
Det er en samisk reinsdyrgryte.
Ixi er spent på hvordan den smaker.
Hun setter seg på kosten og drar.

Hvordan tror du Ixi og Vera feirer Samefolkets dag?
Skriv og tegn.

39

☾ Vi øver på

- å trekke bokstavlyder sammen til ord
- å lese kjente ord med flyt
- å lese ord med dobbeltkonsonant
- å automatisere rimstavingsenheten akker

Trinn 3: Les teksten sammen med elevene flere ganger. Snakk om skrivemåte og uttale i *pakker, sekken* og *flagg*. La elevene finne alle ordene med to like konsonanter etter hverandre, og skriv ordene på tavla. Velg ett av ordene, dekk til en av de to like konsonantene, og les ordet slik det står nå. Les det igjen med dobbeltkonsonant. Minn elevene på at vi kaller dette dobbeltkonsonant. Gjenta øvelsen med de andre ordene før dere leser ordene sammen i kor. Skriv ordet *pakker* på tavla. Hvilke ord rimer på *pakker*? La elevene skrive ordene og lese dem for hverandre.

Trinn 4: La elevene øve på automatisering av ☾-teksten. La elevene sitte i par og lese teksten i kor. La elevene øve på å lese de lange ordene uten å stoppe opp når de leser. Hvilke ord er vanskelige å lese? Hvorfor?

Leseoppdrag: Les teksten tre ganger. Øv på å lese teksten så nøyaktig som mulig.

☀ Vi øver på

- å lese kjente ord med flyt
- å lese ordenstall
- å lese ord med o for å
- å lese sammensatte ord

Trinn 3: Les teksten sammen. Skriv 6. februar på tavla, og fortell at vi leser *sjette februar*. Fortell at punktum etter et tall viser til tallet som nummer i en rekke (og ikke mengde), som her: dag nummer 6 i februar. Skriv ordenstallene fra 1 til 9 på tavla, og les i kor. Skriv *morgen* på tavla, og snakk om skrivemåte og uttale. Hvilke andre ord i teksten skrives med o, men uttales med å-lyd (samefolket, fortalt, og)? Skriv ordene på tavla, og snakk om skrivemåte og uttale. Hvilke ord er samefolket satt sammen av? Snakk om hva ordet betyr. Finn flere sammensatte ord i teksten (nasjonaldagen, reinsdyrsuppe). Hvilke sammensatte ord kan du lage som har ordet *suppe* i seg? La elevene skrive ordene, som godt kan være fantasiord, og lese dem for hverandre.

Trinn 4: La elevene øve på automatisering av ☀-teksten. La to og to elever lese teksten som veksellesing, der de leser annenhver setning. La elevene eksperimentere med forskjellig stemmebruk: hviskestemme, kraftig stemme, glad stemme og trist stemme. Hvilke ord er vanskelige å lese? Hvorfor?

Leseoppdrag: Les teksten tre ganger. Øv på å lese de lange ordene med flyt.

Skriveoppgave

La elevene tegne og skrive om hvordan de tror feiringen blir. De kan for eksempel skrive en liten fortelling, eller de kan tegne Ixi og Vera og skrive navn på ulike ting i bildet.